

Companyia
...La Planeta...
presenta

"No ploris, Ximplet"

Dossier Pedagògic

Sala La Planeta
972 207 754
oficina@laplaneta.net
www.laplaneta.net

A les vostres mans teniu un dossier d'activitats que esperem sigui de la vostra utilitat i del vostre grat, i que hi pugueu trobar alguna activitat interessant a fi d'aprofundir en l'obra que acabeu de veure.

Aquest petit dossier no vol ser una proposta didàctica tancada , el que pretén ser és un recull d'activitats que fruit de la reflexió us puguin ajudar a dissenyar i desenvolupar aquelles activitats que creieu més interessants i adients de ser dutes a terme amb els vostres alumnes. Ningú millor que el propi mestre per saber quins són els aprenentatges que podem ajudar a assolir als nens i nenes de la nostra aula.

La proposta de treball està basada sobretot en les àrees d'expressió i comunicació: llenguatge oral, llenguatge plàstic, llenguatge musical, llenguatge corporal. També s'hi apunten un parell d'activitats del medi natural proposades des de l'òptica de ser desenvolupades com a projectes de treball: el nostre hort i els castells.

Està pensada inicialment per alumne de cicle inicial; malgrat ser adaptables a alumnes més grans o més petits.

La proposta ha intentat seguir el nou desplegament curricular¹

Eva Rigau i Bruguera
mestra i pedagoga

¹ La proposta s'ha realitzat seguint les àrees i el desplegament curricular que contempla la LOE (Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig) i el Decret 142/2007 de 26 de juny pel que s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària

OBJECTIUS

Alguns dels objectius que es poden assolir amb les activitats proposades són els següents:

- Participar activament en un debat, activitat o projecte de grup.
- Desenvolupar la competència comunicativa oral i escrita en català com a vehicle de comunicació parlada o escrita, per la construcció dels coneixements, per al desenvolupament personal i d'expressió.
- Expressar-se oralment adequant les formes i el contingut al context del debat, de la lectura en veu alta, les endevinalles entre altres diferents contextos i situacions comunicatives.
- Mostrar una actitud respectuosa i de col·laboració
- Comprendre textos literaris
- Experimentar lliurament amb les propostes i els materials plàstics proposats.
- Conèixer una nou codi i mitjà de comunicació: els plans audiovisuals
- Experimentar amb els elements musicals proposats
- Identificar els principals elements que formen part d'un hort
- Identificar els principals elements que configuren els castells.
- Valorar les produccions pròpies i les dels altres.
- Participar per generar i afavorir l'intercanvi d'opinions, experiències i idees.
- Explorar les possibilitats i recursos expressius del propi cos per comunicar sensacions, emocions i idees.

Ens basarem en aquests objectius per assolir i fomentar les competències bàsiques: comunicativa, lingüística i audiovisual; convivència en el món; coneixement i interacció amb el món físic; competència artística i desenvolupament personal.

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

CONTINGUTS PER ÀREES

ÀREA DE LLENGÜES(català, castellà i anglès)

Participació activa en els debats i diàlegs amb el grup lliurement o dirigits per l'adult

Producció de textos orals memoritzats (endevinalles)

Producció pròpia de textos comunicatius

Interès per expressar-se oralment amb bona entonació i pronunciació

Comprensió del text de l'obra

Composició de textos escrits senzills i relacionats amb l'obra de teatre

Coneixement i ús de l'ortografia base

Lectura en veu alta fent atenció entonació, pronunciació i to de veu perquè tothom ens entengui

Comprensió de missatges orals vinculats a la cura de l'hort.

ÀREA D'EDUCACIÓ FÍSICA(i expressió corporal)

ÀREA D'ARTÍSTICA(música i plàstica i audiovisuals)

Reconeixement de cançons apreses, pel seu ritme o melodia.

Interpretació de ritmes i melodies senzilles, amb les notes i valor de les notes apreses, amb la veu o instruments de percussió.

Experimentació amb objectes, materials i instruments seguint processos de forma lliure.

Observació i exploració sensorial dels elements naturals i artístics experimentant sensacions i emocions

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

Observació i valoració d'imatges fixes i seriades: historietes i plans audiovisuals

Respecte per les creacions dels altres

Gaudir en la participació activa de les activitats i saber valorar l'esforç propi i dels altres en una interpretació.

Aplicació guiada dels hàbits d'ordre i neteja dels objectes personals i del material comú de l'aula.

Interès per participar en les interpretacions i creacions individuals i col·lectives.

Elaboració de produccions plàstiques

ÀREA DE CONEIXEMENT DEL MEDI NATURAL I SOCIAL

Observació directa dels elements del nostre hort

Identificació de les característiques de les plantes del nostre hort

ACTIVITATS PER FER DINS L'AULA

ABANS DE L'OBRA

Vocabulari relacionat: actors, actrius, directores, escenografia, il·luminació, efectes especials,...

Com ens hem de comportar? Diferències entre el teatre i el cinema?

Anem a teatre. Hi hem anat abans? Què hi hem anat a veure?

DESPRÉS DE L'OBRA

Podem establir un diàleg sobre el que acabem de veure amb preguntes com:

Qui són els protagonistes del conte?

On viuen?

Com és el castell que veu la Molly? Com s'hi arriba?

Què va passar aquell hivern i què decideix fer la Molly?

Com és el gegant que es troba pel camí? És feliç? De què treballa?

Com és el rei Boris? És feliç? Què vol tenir?

El gegant i el rei són amics? Per què?

Què té el gegant que vol tenir el rei Boris? Com és cada un d'aquests objectes?

Com és el pont que troba la Molly? Com pot fer per travessar-lo?

Creieu que la Molly és una noia valenta?

Què li demana el rei Boris a la Molly?

Què fa la Molly davant la petició del rei?

Com acaben la Molly i el gegant?

I el rei Boris?

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

Llengua/Literatura infantil

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggeriments perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Jocs d'endevinalles. Podem recuperar les endevinalles del text com a exemple i podem animar als alumnes que cadascun se n'inventi alguna. Podem fer una recerca per internet d'endevinalles i dedicar alguna sessió de llengua proposar-les. També podem fer una caixa d'endevinalles: cartolines plastificades amb l'endevinalla per una cara i la solució al darrera. Les podem deixar al racó de llengua.²
- Les descripcions.
 - Treball d'adjectiu. Recerca al diccionari d'adjectius que poden acompanyar a nena, gegant, castell, hort, espasa, anell, saca, paisatge d'hivern... o el substantiu que vulguem. El professor ha de dirigir una mica la tasca a fi d'assolir un vocabulari cada cop més ric i així incrementar el vocabulari de l'alumnat i defugir dels simples gran , bonic, ...
 - Traducció a l'anglès dels adjectius i vocabulari treballat
 - Aprenem a descriure com és cada personatge de l'obra però d'una manera exhaustiva. Podem proposar a cada alumne que dibuixi el seu personatge preferit de l'obra però que no li manqui cap detall; un cop feta la creació plàstica podem demanar-los que oralment cadascú expliqui detalladament com és el seu personatge.
- Els debats per potenciar la capacitat de desenvolupament personal:
 - Com ens sentim si algú ens fa una malifeta?
 - Què és la valentia? És valenta la Molly?
 - Com ens sentim nosaltres amb els nostres amics?
 - Què és la felicitat?

² S'adjunten web d'interès al final del text

- Versió lliure per grups de la història que hem vist a fi de fer-ne una versió reduïda per presentar-la als companys amb ombres xineses.
 - Què passaria si la Molly cau mentre travessa el pont fi com un cabell?
 - Què hauria passat si la Molly no hagués anat sola sinó amb la seva germana petita?
 - Què hauria passat si la Molly hagués fet cas del rei Boris i li hagués robat els 3 tresors al gegant?
- Lectura en veu alta de trossos de diàleg de l'obra o bé busquem obres de teatre senzilletes adients al nivell de lectura dels nostres alumnes. Llegir en veu alta, afavoreix l'entonació i el ritme alhora que la pronunciació correcta dels sons.

Entorn natural i Social

- Projecte: El nostre hort. Podem plantejar-nos tenir un petit hortet al pati de l'escola i si el pati no ens ho permet podem fer-ho amb jardineres grossetes. Podem plantar maduixes, enciams, tomates cherrys,.... Els alumnes participen en la seva cura alhora que treballen des de medi: Què és un hort? Què en sabem? Com es cuida? Què necessitem?.. les preguntes es plantegem com a projecte d'investigació i treball.
- Un altre tema que podem plantejar com a treball de projecte i investigació, és el tema dels castells (millor si prop de la nostra escola tenim un castell i podem plantejar-nos-hi una visita) La idea és la mateixa, partim de la idea inicial del què ens sabem i anem treballant en petits grups, el què en volem saber-ne. És un treball que fomenta l'autonomia de l'alumne alhora que fa que sigui ell realment el motor del procés ensenyança-aprenentatge.
- Si som un poble mariner, podem en comptes de fer el projecte hort o castell: LA VIDA A LA VORA DEL MAR.

Plàstica

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggeriments perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Dibuem amb qualsevol tècnica què és el que més ens ha agradat de l'obra. Fem exposició a l'aula.
- Fem una seqüència de l'obra. Podem aprofitar per introduir els plans audiovisuals: pla general, pla sencer, pla mitjà,

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

primer pla, primeríssim pla, pla detall.³

- Construcció conjunta d'un cap gros de gegant: caixa de cartró de base i amb paper de diari encolat podem anar-li donat forma.
- Confecció lliura del castell del rei Boris amb material de rebuig. Podem organitzar una construcció conjunta amb tots els alumnes de l'aula o bé diverses construccions i ho fem amb grups reduïts d'infants. Cal l'ajut de les famílies a fi d'aconseguir el suficient material de rebuig. Caldrà que el professor tingui a la seva disposició una fullola el suficientment gran per poder confeccionar el castell al damunt.
- Taller de fang: modelatge lliure de peus i sabates. Cada alumne s'imagina com són els peus i sabates del gegant, o de la Molly o de ... si els modelem i pintem lliurament.
- Taller de carotes. Títol: Estats d'ànim.

Música

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggerències perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

- Aprenem les cançons de l'espectacle : “Non, non, vine son...”; “el cargol treu banya”(versionat), “la cançó del gegant hortolà” “ Sóc el millor” (Rei Boris); “El gegant del Pi” (versionat).
- Podem versionar cançons populars que els alumnes saben amb lletres que ells mateixos poden inventar-se.
- Audicions de música tradicional cèltica, irlandesa, marinera, ...

Expressió corporal/ dramatització

Les activitats que es proposen són molt lliures, només són suggerències perquè cada mestre-a les pugui adaptar al seu grup d'infants

³ Definites al final del text

- Representació de la història que hem vist amb ombres xineses. En petits grups es reparteixen els personatges i escenografia que necessiten per realitzar la seva versió de l'obra. Necessitem cartolines o fins i tot retalls per poder complementar els personatge i elements escenogràfics. També necessitarem un llençol i un focus per poder projectar les ombres. Cada infant fa la representació d'un personatge. (aquesta activitat va lligada a l'activitat de llengua de fer una versió lliure de la història)
- Fem cares: Treballem l'expressió emocional dels nostres estats d'ànims a través de l'expressió facial. Podem vincular-ho a una activitat plàstica i podem fer carotes.

MATERIAL COMPLEMENTARI:

ENDEVINALLES DEL TEXT “ No ploris Ximplet!”

Sóc el vent que us mou els cabells
i una bombolla dins l'aigua.
Us omplo els pulmons quan respireu.
Ni de nit ni de dia,
Mai no em veieu (???????)

Jo baixo corrents de les muntanyes
mentre es va desglaçant la neu.
Quan arribo al mar sóc ben salada.
Us toco quan plou
i també quan ploreu! (?????????)

Tot surt de mi o viu a sobre meu.
Però els cucs i els talps en viuen a dins.
Guardo les arrels, faig els camins

i heu posat el meu nom
a l'astre que habiteu. (?????????)

Nosaltres tres us donem la vida.
Però valem poc o gairebé res
si la llum del sol no ens il·lumina!
Sense escalfor, a l'hivern
com sobreviureu? (?????????)

Recursos web per a endevinalles:

<http://www.xtec.cat/~aperafit/p/endeвина/inici.htm>

<http://win.memcat.org/infantil/endeвина/index.html>

<http://www.edu365.cat/infantil/endevinalles/portada.htm>

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

CANÇONS DEL TEXT:

Cançó de la Molly per no tenir por

Cargol treu banya,
puja la muntanya.
Cargol bover
Jo també vindré.

La Molly canta
puja i no s'espanta.
La Molly ve
Rei et trobaré.

Cançó del gegant hortolà

Jo planto cols
i naps i pastanagues.

Planto mongetes,
i cebes i patates.

Cançó del rei Boris

Sóc, sóc, sóc el millor,
sóc, sóc, sóc el millor.
Sóc el rei Boris, sóc el rei Boris,
nena de mi no t'enamoris.
Sóc, sóc, sóc el millor,
sóc el rei Boris,
sóc, sóc, sóc el millor.
Jo sóc ÚNIC!

Gegant terrible
no ets invencible.
Si em vols mal fer
Jo t'estovaré.

La Molly canta
puja i no s'espanta
Si tot va bé
menjar portaré.

Planto maduixes,
i gerds, jo planto móres.

I quan maduren
me'n menjo les més bones.

La Molly i el gegant canten junts

El gegant del pi
ara baixa, ara baixa
El gegant del pi
ara baixa pel camí !

El gegant Ximplet
ara baixa, ara baixa
El gegant Ximplet
Ara baixa pel bosquet.

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net

Els plans audiovisuals

PLA GENERAL. Mostra un escenari ampli

PLA SENCER. Els límits inferior i superior de la pantalla coincideixen amb el cap i els peus d'un o dos personatges. Interessa l'acció

PLA MITJÀ. Presenta la persona tallada per la cintura, és a dir , de mig cos en amunt. Interessa la reacció del personatge

PRIMER PLA. Presenta el rostre sencer o com a molt l'espatlla. És un pla molt expressiu.

PRIMERÍSSIM PLA....

Sala La Planeta

972 207 754

oficina@laplaneta.net

www.laplaneta.net